

BICSAK KÁROLY

Román nyelv és irodalom – Angol nyelv és irodalom
BSc, 4. félév
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

Témavezető:

dr. Prohászka-Rád Boróka
egyetemi docens, RO EMTE CSK

A SZUBJEKTUM ÉS A HATALOM DEKONSTRUKCIÓJA: FOUCAULT-I ÉS KRISTEVA-I OLVASAT O'NEILL THE EMPEROR JONES CÍMŰ MŰVÉRŐL

Kulcsszavak: szubjektum; dekonstrukció; hatalom; beszéd; regresszió

Dolgozatomban Eugen O'Neill The Emperor Jones című művében vizsgálom az identitás dekonstrukciójának témáját. Kutatásom középpontjában Brutus Jones, a darab főszereplője áll. A tanulmány célja az ő karakter fejlődésének, valamint regressziójának vizsgálata a történet során, tekintettel a hatalmi viszonyokra, illetve a beszélő szubjektum pozíciójából való elmozdulására a teljes nyelvi regresszió és a beszéd elvesztése felé.

A főszereplő elemzése során leginkább az érdekel, hogy egy látszólag teljes karakter hogyan süllyed le a hatalmi pozíciójából egy pszichológiai szinten történő szétesésig, ami végül identitásának dekonstrukciójához vezet. Ez a szétozlás nem csak a történet szintjén jelenik meg (társadalmi státusz, gazdagság és hatalom elvesztése, a ellenőrizetlen hatalom következményeinek elszenvedése), hanem az emberi psziché szintjén is (bűntudattal, félelemmel, egzisztenciális válsággal való küzdelem, múlt elől menekülés, örület).

Munkám során Michel Foucault „A szubjektum és a hatalom” című esszéjére támaszkodom, hogy értelmezzem Brutus Jones hatalomra jutását, és megfejtsem, hogyan volt képes ilyen hosszú időn át hatalmat gyakorolni, ugyanakkor bemutassam miért volt lehetetlen esetében fenntartani ezt a státuszt. Emellett alkalmazom Julia Kristeva nézeteit is a beszélő szubjektumra és annak rendszerbeli szerepére (ez esetben egy Jones által létrehozott rendszerről van szó), valamint a beszéd elvesztésével bekövetkezett krízisre tekintve.